Any VI

EMPORIÓN

N.º 121

PERIÓDIC QUINZENAL

Preu de suscripció: 3'50 ptes. l'any Un número: 15 cts.

Torroella de Montgrí, 15 Febrer 1920

Redacció i Administració: Ateneu Montgrí

AMB MOTIU D'UNA PROTESTA

Amb motiu del traspàs de serveis que han fet les Diputacions a la Mancomunitat de Catalunya, l'Ajuntament de Girona va acordar protestar-ne considerant que aquest traspàs podria perjudicar els interessos de la ciutat. Així es fá constar en la comunicació que dirigeix a les demés corporacions municipals perque secundin la protesta.

Aquest assumpte que ja ha arrivat en el si de nostre consistori, ha tingut de quedar per dues vegades demunt la taula per no haver pogut recaure amb ell un acord difinitiu. Cridem l'atenció dels nostres amics i de tots aquells que simpatitzen amb l'obra fodament patriótica i altament governamental de la Mancomunitat perque no es deixin agafar per sorpresa. L'acció de l'Ajuntament de Girona, tant si es com no fonamentada la protesta te tots els caires d'una maniobra política, inspirada per uns quants senys acreditats d'anticatalans. Demés, els republicans i els regionalistes son en majoria a la Diputació, si aquests diputats estan conformes ambel traspàs de serveis es que no hi veuen perjudicis, i seria el mes gran dels contrasentits que un ajuntament com el nostre, que també es integrat per catalanistes i republicans s' adherís a l' acord de protesta de l'Ajuntament de Girona, donant així satisfacció a una maniobra política netament anticatalana i significant a l' hora la desconformitat nostre amb la recte i noble actuació dels dignissims diputats regionalistes i republicans.

Quan el xorc sentiment anticatalà agonitza a Torroella, fóra un insult i un pregon agravi a l'opinió nacionalista el fet de què nostre Ajuntament continués la vergonyosa dèria anticatalana que era nostre estigma; fóra volguer que dintre breus temps l'Ajuntament nou dongués un mentís al dictàmen dels actuals regidors.

Esperem que no voldran nostres representants actuar d'escolanets d'uns regidors de Girona els quals no sabem quí ni què fa moure.

■ ■ ■ ■ ■

LA LLUITA ELECTORAL

Les eleccions del passat diumenge foren un cas excepcional. Poques vegades es podria veure, potser mai s'havia vist una semblant fertilitat política, una abundància tan gran de credos i de tendències. Per a elegir 6 regidors varen proclamar-se 25 candidats. Està clar que molts ho feren pels efectes de l'intervenció, pro sia com sia, quatre partits polítics —els republicans, els robertistes, els fomentistes i els fournieristes— se prestaren per a anar a la lluita amb candidatura plena. Total 16 candidats.

No obstant aquesta febre electoral les eleccions foren sumament tranquiles. Res d'incidents apassionats ni topades virolentes, al contrari, notarem amb verdader plaer entre tots els homes d'un i altre bando un respecte i una cordialitat que diuen molt en

be del civisme i la cultura dels nostre homes públics.

El cos electoral com quasi sempre i més si es te en compte l'importància d'aquesta lluita, restà quelcom retret i és que l'opinió que viu apartada de tota mena de partidismes i banderies està abatuda i desenganyada. Havien governat uns, ho feien ara els altres i la situació no millorava, al contrari anava pitjorant cada dia. Això ve a demostrar que cap partit podrà consolidar-se en el govern de la vila si no porta a cap una obra de saneiament i de millores.

Dos fets podem deduir-ne dels resultats d'aquesta lluita; la força positiva dels dos vells partits: robertista i republicà. I l'altre fet molt més important per a nosaltres els nacionalistes: *que la política de Torroella ha fet un canvi de front.*

El Foment Republicà Social, nova entitat que equivocadament al nostre entendre, per primer cop anà a la lluita, va obtenir com era d'esperar una elecció migrada. En canvi el fournierisme, partit militant que ademés del diputat ha vingut usufructuant el poder des de l'alcaldia, tingué una votació tant contrària que'ns va sorpendre a tots. Per això els catalanistes, sense haver tingut intervenció directe en aquesta lluita, hem gaudit emprò de l'aniquilament de la política que ideològicament ens és més adversa. Podem deduir-ne doncs, que la política de nostra vila s'ha girat rodonament d'esquerra a la U. M. N. i que ha donat la cara i més d'un sector ja ha allargat el braç per a anar al compàs de les noves corrents autonomistes que senten tots els verdaders partits de Catalunya.

Ara cal, com hem afirmat mantes vegades, empendre una tasca renovadora, tasca en la qual deurien colaborar-hi tots els sectors per mitjà de llurs representants al municipi. Que s'acabi l'oposicició per sistema que's sempre negativa, que fineixi l'actuació partidista que no pot donar fruit. Que tots plegats sàpiguen recullir aquest esperit fort i jove que voldria fer de nostra vila un poble modern.

PALET

FOLK-LORE

EL FILL LLADRE (1)

(RECULLIDA A GIRONA)

La mare i la filla
a la porta s'estan.
La filla broda seda,
la mare broda estam.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran,

Mentres la brodaven
passen tres galants,
saluden a la filla,
a la mare no tant.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

—Filla, la meva filla,
els homes t'enganyaran.
—No m'enganyaran mare,
qu'enganyadeta m'han.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

Al cap de nou mesos
tindré un infant.
El donarem a dida
fins que serà gran.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

El donarem a dida
set anys lo criaran.
set i set seran catorze
l'infant ja serà gran

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

(1) Del meu Recull "Cançons Esparses"

Li donarem carabina
punyal ben tallant.
s'anirà per les places
matant i robant.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

La gent que passa
tots preguntaran:
—De qui és aquest lladre
qui'l va tindre infant?

—Es fill de D.ª Maria,
nevot de mossen Joan.

Al temps d'en Misses
les pagues cauran.

SIXT VILÁ

Ciutat

NOTA.—Es aquesta cançó molt vella. No s'extranyi ningú que una mare vulgui que son fill sigui lladre, puix estaven en «auge» les malifetes de bandolers i contrabandistes. i per ses valentes assanyes i arrogants fets, eren l'admiració i pahor de la gent de poble. Per això se creaven un sens fi de romanços, cançons i auques de la vida d'ells.

■ ■ ■ ■

De les trivialitats ciutadanes.

CAIRES

La visió de la ciutat en aquesta hora matinal de sol, d'aquest primer diumenge de Febrer, es complicada, es diversa, es múltiple en aspectes. Peró, nosaltres l'emmarcarem en la barriada de Gracia, desde on començem nostre passeig soleial.

Eixim de la Plaça del Diamant, centre de una corrúa de carrers de molt de preu: *Calle de la Perla, del Topacio, de la Esmeralda, del Oro i del Platino.* De primer entuvi ens contrasta la valuositat nominal de aquets carrers amb les colles de mendicants que hi formigueixen. Veiem cases a mig vestir i fàbriques en dolorós atur. Trobem al rentista il·lus que s'ha enfangat en moneda estrangera, la cara del qual diu prou clar que ha fet un pa com unes hosties; no saludem an aquell propietari conegut, que gasta una corbata crónica, i que ha pujat els lloguers un mil per cent; ni an aquell respectat, i per tant respectable, acaparador de mongetes rénegues. Atravessem un passeig, i per un fil no'ns occeix una *xarrette* insolent menada per un fabricant cierví, d'ample perímetre abdominal.

La pianola eléctrica d'un bar, batejat modestament amb el nom de «*Bar Titànic*» toca "*La canción del olvido*" amb força sentiment i llàstima; uns xarrics de *petite tenue* jugan a soldats al mig del carrer: *uno, dos, uno, dos;* els porroquians del bar van responent: *pebrots vermells, pebrots vermells.*

Davant d'un estanc hi ha dues llargues cues de fumadors, o d'opositors a fumadors; cues anormals, musulmanes, paradoxals pel disciplinari estancament dels seus integrants, sindicalistes casi tots, que s'estàn a peu dret cinc i sis hores, i saluden l'arribada del carro arrendatari amb udols dels més primitius. Entre parentessi, ara recordém que un escribidor d'un diari de Madrid, o no de un paper de Madrid, va dir qne això de les cues era una característica barcelonina, en contra, nosaltres afirmem que es una cosa humana. I si butxaqueixessim trobariem potser que es d'importació de la *meseta;* cal només fixar-se que son rars els cuaires que anomenen cúa, casi tots diuen *cola.*

Passa per allí un sindicalista dels fours i tracta de convencer amb raons sociológiques a algúns cuaires perqué dessertin. No ho logra, s'enfada, i els diu despreciables.

Més s'enfadaria si veiges les empentes que hi ha per entrar en un Cine proper. Segurament seràn per "*Los poros del alma*" film molt anomenat, quinta seria de "*La risa doliente*".

En passar per davant d'un centre politic, on s'hi celebra un miting electoral, percibim la veu de l'orador que excita (encara més?)

a votar per la causa, com si no'n tinguessim prous de causes, i d'efectes.

La visió es més òptima, en entrar al Colisseu Pompeí, on els Montgrins, els nostres Montgrins, hi desgranen un enfilall de aixerides sardanes. I la joventut hi es ardida, i les noies, a més, son esplendents de beutat, i el cel que té allí claricies de primavera, deixa ploure bondat i serenor en els anims, i gracia en les dances. En allí encara tots som germans! I les mans ens son donades ben franques, i es dança tot comptant i recomptant, i repartint amb catalana justesa.

I nosaltres alabem per sempre més aquesta virtut que'ns ha sigut donada, aquesta nostra característica racial més preclara, de comptar i recomptar tots dançant, i de repartir amb justesa i amb elegancia.

JUNY.

Barcelona, Febrer.

A UNA AL·LOTA

Al·lota garrida
qui vas a matances,
la pensa enardida
per noves gaubances;

tu sents la florida
de belles frisances;
més no la punyida
que'n el meu cor llances.

Tu saps la dolcesa,
tu saps la tebió
de l'allunyament;

jo sé la feresa,
jo sé la tristó
de l'anyorament.

XAVIER CORTILS

Hem tingut uns dies tristos, uns dies negres, dies de dol. Avui un, demà un altre hem vist caure vides en flor, hem vist desapareixer amics i coneguts en el moment mes interessant de la seva vida, quan la familia tot d'ells ho esperava, quan mes falta podien fer a n'els seus.

Tenim un hivern mansoi pro plè de traidoria com una interminable tardor. Cauen fulles cada jorn.... quan mor el dia.....

Seria llarg i penós narrà un per un els bons amics que 'ns deixen, demés ja en el nombre passat ho feiem d' alguns d' ells. Tant sols la pluma ens esquitlla per deixar apuntats dos noms per ser aquets mes intimament lligats en nostres vides, en nostres tractes, en nostres relacions. En Facunde Riembau i En Miquel Cristófol. Amb dos eren homes mes que coneguts eminentment populars, volguts de tothom. Per això la vila entera sentí la pérdua d'aquets malaguanyats torroellencs, per això els actes de l'enterrament constituirien verdaderes manifestacions de dol.

No trovariem paraules per expressà quan fondament acompanyem en el dolor que embarga a les families i especialment al nostre company de redacció n' Eduard Viñas i al bon amic En Miquel Cristófol.

¡Que'n pau descansin els torroellencs de cor i homes de bondat en Facunde Riembau i en Miquel Cristófol!

NOTICIES

Benvinguts. - Hem tingut el gust de saludar a nostre bon amic, el ferm nacionalista En Eduard Geli el qual tindrem el goig de tenir-lo un mes entre nosaltres.

Ha vingut a passar uns dies amb la

seva familia el recluta i amic nostre Pompeu Riembau.

També ha sigut a Torroella nostre suscriptor el capità D. Eduard Dàvila.

Defunció.—El dia 6 del corrent va morir a l'avançada edat de 87 anys En Miquel Lloret, avi dels nostres companys en Salvador i en Francisco.

Rebi la familia tota l'expressió de nostra condolença.

El sorteig dels quintos. — Avui te lloc a l'escola de nois el sorteig dels mossos d'enguany, començant l'acte a les set del matí.

Naixament.—L'esposa de nostre bon amic En Salvador Lloret, ha deslliurat feliçment una robusta nena. Felicitem de tot cor als pares i avis.

El Carnaval. — A no ésser que algun bailet s'ha posat barretina d'arroç i fideus amb la falla de calendaris que hi ha, potser no ens haguerem recordat que avui es Carnaval, la festa profana, que fa alguns anys no se celebra com cal a nostra vila. No

essent enterrat en la esglesia parroquial, davant del altar de Sant Bartomeu, conegut per el nom de Divina Pastora.

Escrigué en castellà una obra en tres actes o jornades, titolada «Comedia de Sta. Caterina»; la primera jornada representa la conversió de la Santa; la segona, la confessió de la seva fè davant de l'Emperador, i en la tercera representa el martiri i mort de la Verge.

Va ésser representada dita obra a Torroella el 27 d'Agost de 1758 i el 1er. de Juny de 1805.

La història de l'ermita de Torroella data de l'any 1672 sots el següent titol:

«Llibre de la Verge Reyna y Martir Santa Catharina Alexandrina; y de sa Santa Casa en la Montanya de Montgrí, y en la Vall de aquella dit Font Aribosa construhida.—Compost per Andreu Sabat, Notari Real de la Vila de Torroella de Montgrí. Any mil sis cents setanta y dos.

PUBLICACIO "EMPORIÓN"

LA ERMITA DE STA. CATERINA

TIP. RIBAS
3 - Pl. i Margall - 3
PALAFRUGELL

hem vist cap preparatiu que'ns indiqués la proximitat d'aital diada.

La parada de sementals.—Enguany la parada de sementals de l'Estat estarà composta de cinc cavalls, un més que'ls altres anys. Arribaran a Torroella el 28 del corrent mes.

Els Montgrins.—Nostre llorejada cobla va ser contractada per a donar varies audicions de sardanes en l'Esbart Catalá de Dançaires de Barcelona.

Varen assolir un sorollós éxit «Emporium», «Cants de Maig», «Cristina», «Esclats de joventut» i «Anell de Prometatge», totes del mestre Bou.

Al final nostre volgut amic va ser llargament ovacionat.

Casaments.—Aquesta setmana ha tingut lloc l' enllaç de nostres bons amics i consocis En Josep Rubau amb Na Lluisa Anaya i En Joaquim Puig amb na Maria Barrera.

Desitgem a les parelles una feliç i llarga lluna de mel.

Malalta.—La filla de nostre amic, el comerciant En Salvador Matas, després d'una

---

LA ERMITA DE STA. CATERINA

NOTICIA DE L' AUTOR

La historia de l' ermita de Santa Caterina fou composta per Andreu Sabat.

Aquest, el segon cognom del qual no hem pogut esbrinar, nasqué a Torroella, segons manifesta ell mateix en la dedicatoria de la seva obra; va èsser notari d'aquesta vila en dos períodes, el primer des de 1650 a 1651, i el segon, des de 1658 a 1660, i morí en la mateixa el dia 27 de Maig de 1676,

traidora malaltia ha entrat en el periode de convalescencia.

Al ensemps de celebrar-ho li desitgem un prompte restabliment.

D'eleccions.—Amb motiu de les eleccions municipals celebrades el diumenge passat quedaren elegits regidors: Pel primer Districte: els senyors Ramon Mascort, Joan García i Joan Viladevall. Pel segón Districte: els senyors Josep Geli, Tomás Sarasa i Miquel Payet.

Rebin tots ells la nostra enhorabona.

Defunció.—Dies passats morí na Esperança Junquer, mare de nostre suscriptor En Agustí Busquets. A ell i familia transmetem l' espressió de nostre condol.

Nou cine.—Segons noticies, dintre poc temps s'inaugurarà un nou cine, en el local que fins avui havia ocupat el «Centre Católic».

MOVIMENT DE POBLACIÓ

MES DE JANER

BATEIGS

Dia 6.— Jaume, fill de Josep Sans Ferrer i Francisca Boada Cristià.

Dia 11.— (Estartit). Miquel, fill de Joan Garriga Gironella i Maria Pibernus Bou.

Dia 20.— (Estartit). Ferràn, fill de Francisco Fernàndez Flasco i Gertrudis Rodríguez Gonzàlez.

DEFUNCIONS

Dia 4.— Tomás Radresa Escuder, de 75 anys, casat.

Dia 5.— Elvira Papaceit Grau, de 68 anys, casada.

Dia 11.— Eulalia Frou Planas, de 75 anys, viuda.

Dia 14.— Concepció Avellana Gimferrer, 2 anys.

Dia 20.— Llorenç Avellana Gimferrer, de 3 anys.

Dia 22.— Carme Parés Barnosell, de 54 anys, casada; Narcís Ferrer Massaguer de 82 anys, viudo.

Dia 24.— Trinitat Bellapart Puig, de 37 anys, soltera.

Dia 26.— Pere Pibernus Arquer, de 85 anys, viudo. (Estartit).

Dia 27.— Pere Puig Serra, de 32 anys, casat; Joan Casademont Pont, de 75 anys, viudo; Maria Serra Gispert, de 76 anys, vda.--Dia 28.—Miquel Cristoful Fontanetde 57 anys, casat; Esperança Junqué Albert, de 83 anys, viuda; Dolors Oliva Ponsatí, de 67 anys, viuda.

Dia 30.— Ceferí Sala Roca, de 42 anys, casat.

MATRIMONIS

Dia 22.— Miquel Sadurní Espigol amb Gracia Pagés Farró.

Imp. P. RIBAS.—Representant a Torroella, EDUARD VIÑAS.

No puede prescindir de este interesante libro

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(BAILLY-BAILLIERE-RIERA)

nadie que quiera conocer al detalle los nombres y domicilios de todos los que en dicha región ejercen alguna industria, comercio, profesión o cargo oficial

Contiene, además, todas las vías de comunicación, correos, telégrafos, teléfonos, servicios de coches y automóviles, balnearios, aguas mineromedicinales y cuantos datos geográficos, históricos y estadísticos son de interés general.

Aranceles de Aduanas, tratados de comercio, medidas, pesas y monedas y tarifas postales y telegráficas

Cuatro preciosos mapas en colores, los más completos que se han publicado

15 ptas. en toda España, franco de portes

Oficinas: Consejo de Ciento, 240-Barcelona

CHOCOLATES

PIERAY BRUGUERAS

PÍDASE EN TODAS PARTES

TOTES LES GRANS CREACIONS D' AQUEIXA FAMOSA COBLA ESTÁN IMPRESIONADES EN DISCS DE LA REPUTADA MARCA

ODEON

Estan obtenint un grandiós éxit.

LA BOLA DE NEU	(Rigau)
EMPORIUM	(BOU)
AVELINA	(Vallespí)
IDILI	(Rossell)